

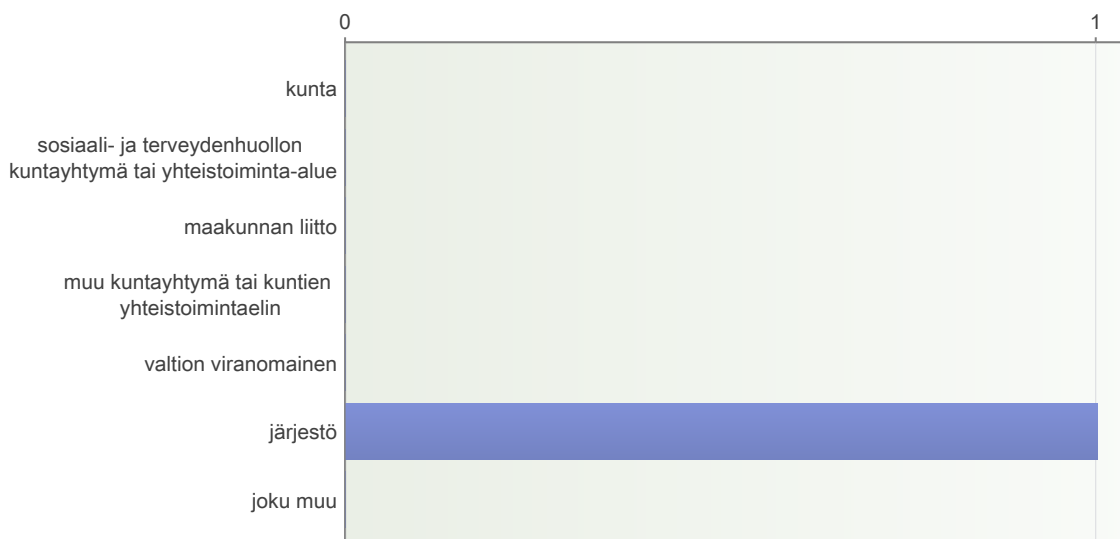
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ry	Alicia Perho	alicia.perho@yhdistysverkosto.net		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Ei vastauksia.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Ei vastauksia.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastauksia.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

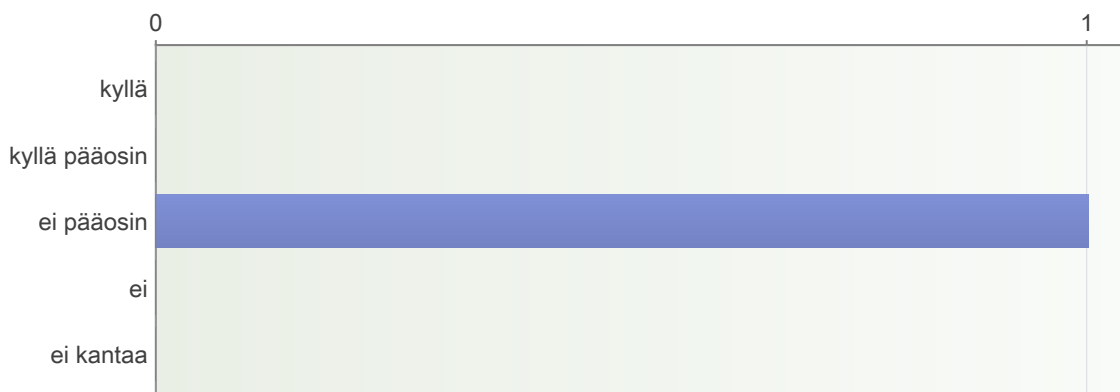
Ei vastauksia.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittäväällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Ei vastauksia.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen esityksissä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on nostettu myönteisellä tavalla esiin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on ensisijaisesti kuntien tehtävä, mutta myös maakunnille on määritelty merkittävää vastuuta siinä. Maakuntien tulee tukea kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Sen sijaan hallituksen esityksissä ei mainita järjestöjen voimavarojen hyödyntämistä eikä toimintaedellytysten turvaamista.

Maakuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen suunnattu raha ei ole korvamerkittyä eikä ole tiedossa, aiotaanko sitä käyttää yhdistysten toiminnan tukemiseen. Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ry muistuttaa, että myös vapaaehtoistyöllä on merkittävä vaikutus hyvinvointiin.

Maakuntalaissa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Yhdistysverkoston ja sen jäsenyhdistysten mielestä asukkaiden, yhdistysten ja vapaaehtoistoimijoiden osallisuus sote- ja maakuntauudistuksessa on erittäin tärkeää. Maakuntien järjestöt voivat luontevasti edistää alueen ihmisten osallistumismahdollisuuksia. Osallisuuden varmistamiseksi tulee maakuntiin luoda rakenteita, joiden kautta yhdistykset pääsevät mukaan suunnittelemaan hyvinvoinnin edistämisen sisältöjä ja suuntaviivoja.

Yhdistyksillä on laajaa asiantuntemusta liittyen esimerkiksi erilaisiin diagnooseihin, arjen haasteisiin ja tukemiseen, lasten, perheiden, ikääntyneiden ja vammaisten hyvinvointiin, maahanmuuttajien kotouttamiseen, omaishoittoon ja omaishoitajien jaksamisen tukemiseen sekä yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseen. Yhdistykset voivat tuoda tärkeän lisän kun pohditaan ja toteutetaan keinoja hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseksi sekä yhdenvertaisuuden lisäämiseksi, sillä ne ovat olleet mukana kehittämässä monia hyviä jo käytössä olevia toimintamuotoja. Lisäksi osallisuuden vahvistuminen niin järjestöjen toimintaan vapaaehtoisina osallistuvien kuin sen toiminnan piirissä olevien henkilöiden kohdalla on merkittävä yksilön hyvinvointitekijä.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Ei vastauksia.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Ei vastauksia.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystalouksissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Ei vastauksia.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Ei vastauksia.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtäaikaista velvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettua laajaa valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Monien sairauksien varhainen toteaminen on tärkeää ja tässä oma terveyskeskus on avainasemassa. Yhdistysverkosto on huolissaan siitä, miten uudistuksen keskeiset tavoitteet saavuttavat erityisryhmiä kuten vaikeavammaisia, pitkäaikais- ja monisairaita, mielenterveyskuntoutujia, päihderiippuvaisia sekä tuen tarpeessa olevia perheitä ja lapsia. Yhdistysverkosto korostaa, että näiden ryhmien palvelujen saatavuus ja riittävyys on turvattava sote-uudistuksessa.

Järjestöillä on myös palveluntuotantoa. Usein järjestöjen tuottamat palvelut toimivat paikallisesti yhdellä tai kahdella paikkakunnalla. Järjestöjen tuottamien palvelujen vahvuuksia ovat vahva asiakaslähtöisyys, arvopohja ja kokemusasiantuntijuus.

Kytös asiakkaisiin on järjestöjen tuottamissa palveluissa poikkeuksellisen tiivis. Toiminta on useimmiten saanut alkunsa jonkin ihmisryhmän palvelun tai tuen tarpeista ja sitä on kehitetty vuosia tai jopa vuosikymmeniä yhdessä kyseisen sairauden, vamman tai vaikean elämäntilanteen kokeneiden ihmisten

kanssa. Tällöin erityispiirteet ovat tulleet tutuiksi ja niihin on kehitetty vaikuttavia palveluja ja toimintatapoja. Usein nämä palvelut ovat pitkälle erikoistuneita (SOSTE: Järjestöjen tulevaisuus. Järjestöbarometri 2016.)

Kolmannen sektorin tuottamat palvelut liittyvät usein läheisesti ydintoimintaan. Palveluja tuotetaan myös pienille erityisryhmille, joka ei usein ole taloudellisesti kannattavaa (SOSTE: Järjestöjen tulevaisuus. Järjestöbarometri 2016). Samoin järjestöjen palvelutuotannon rinnalla on usein mukana vapaaehtoistoimijoita, jotka tuovat toimintaan oman lisäarvonsa esimerkiksi laajemman virkistystoiminnan tai henkilökohtaisemman kohtaamisen kautta.

Yhdistysverkoston ja sen jäsenyhdistysten huolena on, että sote- ja maakuntauudistuksen ja siihen liittyvän kilpailutuksen myötä pienet erikoistuneet toimijat katoavat eikä niiden vahvaa asiakaslähtöistä kehittämistyötä ja kokemusasiantuntemuksellista osaamista nähdä kilpailutuksissa voimavarana, koska ne eivät ole mitattavissa euroissa. Sekä maakuntien kilpailutukset että valinnanvapausmalli tulisi rakentaa sellaiseksi, että pienten palvelujentuottajien toimintamahdollisuudet turvataan. Tulee myös miettiä, onko kaikkea palveluntuotantoa järkevää kilpailuttaa vai kuuluuko osa sellaisen sosiaalitalouden piiriin, jossa niin sanottua kasvavaa tai kilpailtavaa markkinaa ei ole.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väli aikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väli aikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Ei vastauksia.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Ei vastauksia.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Ei vastauksia.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Ei vastauksia.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

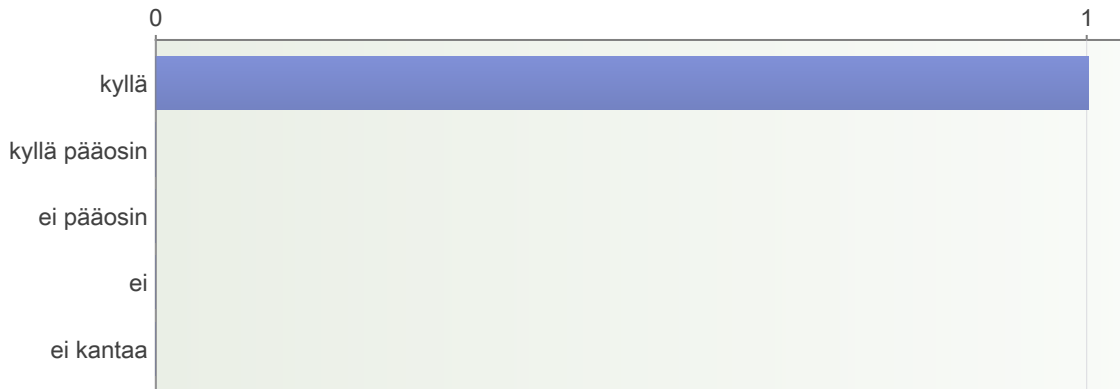
Ei vastauksia.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Ei vastauksia.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- On tärkeää, että myös hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on huomioitu rahoituksessa

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Ei vastauksia.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Ei vastauksia.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Ei vastauksia.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Ei vastauksia.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Vastaajien määrä: 1

- Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta koskevien esitysluonnosten mukaan kunnalle jäisi edelleen vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Tätä varten on rahoitukseen suunniteltu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa, jolla kuluja katettaisiin. Tämä kunnalle myönnettävä euromääräinen lisäosa määrittäisi muun muassa asukasluvun, kunnalle määritellyn hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen sekä toimintaa ja tulosta kuvaavien indikaattoreiden perusteella. (14 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa).

Näitä indikaattoreita on yhteensä kaksikymmentäkahdeksan ja niistä kahdessa mainitaan yhdistykset:

12) Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja –yhdistysten yhteiskokouksen

15) Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja –yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin. (3 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräytymisperusteet).

Yhdistysverkoston ja verkoston jäsenjärjestöjen mielestä yhdistykset laajemmin tulisi nähdä osana tulevaisuuden kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Liikuntayhdistykset ja –seurat tekevät tärkeää työtä, mutta kuntalaisten hyvinvointia edistävät myös sosiaali- ja terveysalan yhdistykset, nuorisojärjestöt, maahanmuuttajajärjestöt, asukasyhdistykset, ikäihmisten yhdistykset ja kulttuuriseurat. On tärkeää, että kaikki kuntalaisten hyvinvointia edistävät yhdistykset huomioidaan kunta-järjestöyhteistyössä ja otetaan siihen mukaan aktiivisina ja tasavertaisina toimijoina. Tällaisesta kunnan ja yhdistysten välisestä yhteistyöstä on hyviä kokemuksia esimerkiksi Nurmijärven kunnassa.

Sosiaali- ja terveysalalla toimii paikallisia, alueellisia ja valtakunnallisia yhdistyksiä, jotka tekevät tärkeää kansalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Yhdistysten toimesta on tarjolla esimerkiksi vertaisryhmätoimintaa, tukihenkilötoimintaa, kokemusasiantuntijuutta, terveyteen liittyviä asiantuntijaluentoja, monipuolista matalan kynnyksen toimintaa, ystävätoimintaa, keikkaluontoista auttamistoimintaa, kerhoja, erilaisia tapahtumia ja virkistystä. Varsinkin erilaisilla diagnoosipohjaisilla yhdistyksillä on tietämystä esimerkiksi harvinaisista sairauksista sekä käytettävissään niihin perehtyneitä erikoislääkäreitä. Diagnoosipohjaisilla yhdistyksillä on myös tärkeä rooli ja merkitys oman sairaus- tai vammaryhmänsä monipuolisena auttajana, tiedon lisääjänä ja neuvojana sekä arjessa selviytymisen tukena. Tällä työllä on myös huomattavat taloudelliset vaikutukset yhteiskunnalle.

Yhdistysverkosto haluaa tuoda esille huolen siitä, kuinka käy tulevaisuudessa sosiaali- ja terveysyhdistysten toiminta-avustusten. Tulevaisuuden kuntiin jää opetus- ja sivistystoimi ja on todennäköistä, että liikuntayhdistyksillä, nuorisojärjestöillä, asukasyhdistyksillä ja kulttuuriseuroilla on sote- ja maakuntamuutoksen jälkeen edelleen mahdollisuus hakea kunnilta toiminta-avustuksia. Sen sijaan eriarvoiseen asemaan uhkaavat

jäädä sosiaali- ja terveysalan yhdistykset, joita ei mainita suunnitelmissa yhteistyökumppaneina eikä hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä. Riskinä on, että sosiaali- ja terveystalouden siirtyessä maakuntiin sote-yhdistysten avustukset poistuvat, jolloin sosiaali- ja terveysalan yhdistykset eivät pysty hoitamaan tehtäviään eikä niille jää aikaa tehdä yhdistysten välistä yhteistyötä yli sektorirajojen.

Monet paikallisista ja alueellisista yhdistyksistä ovat saaneet kuntien toiminta-avustuksia, sillä niiden toiminnan on katsottu tuovan merkittävää apua kuntalaisille ja samalla vähentävän kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon menoja. Muina tulonlähteinä yhdistyksillä ovat pääasiassa pienet jäsenmaksutuotot sekä mahdolliset myyjäis- ja arpajaistuotot, mutta RAY-avustuksia ne eivät saa. Näin ollen niiden tulopohja on melko vaatimaton. Valtaosa näistä yhdistyksistä toimii täysin tai lähes täysin vapaaehtoisvoimin. Yhdistysverkosto on huolissaan siitä, että näiden yhdistysten merkitys uhkaa unohtua sote- ja maakuntauudistuksessa ja sen myötä on riski, että samalla katoavat myös näiden yhdistysten toiminnan yhteiskunnalle tuomat säästöt.

Sote-uudistuksessa korostetaan kansalaisjärjestöjen merkitystä niin sote-palveluissa kuin terveyden edistämistyössä. Vapaaehtoispuolelta toimivilla yhdistyksillä on uudessa sotessa merkittävät tehtävät. Niiden tuottama hyvinvointi on kustannustehokkaasti tuotettua, monipuolista ja tuloksekasta. Vapaaehtoispuolelta toimivien järjestöjen toiminta ei ole kilpailutettavaa palveluntuotantoa, vaan sillä on oma roolinsa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Yhdistykset järjestävät esimerkiksi kohderyhmilleen tärkeää vertaistoimintaa ja ruohonjuuritason arjen tukea. On arvioitu, että tällaisille yhdistyksille kuntien antama avustuseuro tuottaa jopa kuuden euron hyödyn yhteiskunnalle (Laasanen, Juhani: Raportteja 70. Vapaaehtoistoiminnan kansantaloudelliset vaikutukset. Mannerheimin lastensuojeluliitto, Suomen 4h-liitto, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, Suomen Punainen risti. Helsingin yliopisto ja Ruralia-instituutti 2011.)

Osa sosiaali- ja terveysalan yhdistyksistä saa rahoitusta Raha-automaattiyhdistykseltä, joka tulevassa peliyhtiöiden fuusiossa yhdistyy osaksi Veikkausta. RAY on edellyttänyt joiltakin yhdistyksiltä, kuten mielenterveystyötä tekeville Klubitaloilta sekä erilaisilta kriisikeskuksilta myös kuntarahoitusta. Klubitaloilta RAY on edellyttänyt 40-60% kuntarahoitusta ennen kuin se on voinut saada RAY-rahoitusta.

Klubitalotoiminnan luonne vaatii, että talossa on myös palkattua henkilökuntaa. Toisaalta Klubitalotoiminta säästää sosiaali- ja terveydenhoidon kuluja. Kuntalaskutustietojen mukaan 1,5–2 psykiatrisen sairaalapaikan vuotuisilla kustannuksilla voidaan kattaa esimerkiksi uuden 30–35 päivittäiselle kuntoutujalle tarkoitetun Klubitalon koko vuoden menot (Hänninen, Esko toim.: Mieleni minun tekevi. Mielenterveyskuntoutujien Klubitalot 20 vuotta Suomessa. Suomen Klubitalot ry, 2016).

Mielenterveyskuntoutujan säännöllinen osallistuminen Klubitalon toimintaan on vähentänyt psykiatrisen sairaalahoidon tarvetta keskimäärin 75 prosenttia. Myös mielenterveys- ja sosiaalialan avopalvelujen käyttö on vähentynyt eri tutkimusten mukaan 25–40 prosenttia. (Hänninen Esko, Klubitalo-osaajat ESKOT ry).

RAY on vaatinut Klubitaloilta kuntasopimusta taloudellisine sitoumuksineen rinnalle, jotta Klubitalot on voitu perustaa uudelle paikkakunnalle. Myös jatkossa tullaan tarvitsemaan julkisen sektorin rahoitusosuus Klubitalojen toimintaan. Nykyisessä sote- ja maakuntauudistuksen lakiehdotuksissa ei mainita, kuuluisiko Klubitalojen ja kriisikeskusten julkisen rahoituksen osuus jatkossa maakuntien vai kuntien vastuulle. Tämä tulisi linjata, samoin tulisi päättää siihen liittyvän rahoituksen periaatteet.

Yli puolet valtakunnallisista järjestöistä ja vajaa viidennes yhdistyksistä arvioi sote-uudistuksen vaikuttavan merkittävästi toimintaansa. Sote-uudistuksen ennakoitaan niukentavan yhdistysten materiaalisia toimintaedellytyksiä. Uhka koetaan varsin yleisesti, sillä lähes kolmannes yhdistyksistä arvioi sote-uudistuksen heikentävän mahdollisuuksia saada kunnan toiminta-avustusta ja neljännes edullisia tai maksuttomia toimitiloja. Samalla yhdistysten asiantuntijuudelle ja toiminnalle, varsinkin vapaaehtoistoiminnalle, ennakoitaan lisääntyvää tarvetta. (SOSTE: Järjestöjen tulevaisuus. Järjestöbarometri 2016.) Samankaltaisia huolia ovat tuoneet esiin myös Yhdistysverkoston jäsenyhdistykset.

Yhdistysverkosto muistuttaa, että vaikka vapaaehtoistoimintaa tehdään ilman rahallista panosta, toiminta ei pyöri täysin ilman taloudellisia ja ajallisia uhrauksia. Yhdistykset tarvitsevat osaamista ja tukea voidakseen suunnitella ja kehittää vapaaehtoistoimintaa, rekrytoida ja ohjata vapaaehtoisia, tarjota esimerkiksi perehdytystä, koulutusta, työhohjausta ja virkistystoimintaa vapaaehtoisille, materiaaleja kerho- ja vertaistoimintaan sekä erilaisia tiloja, tarvikkeita ja esiintyjiä tapahtumiin. Pienellä taloudellisella panoksella saadaan paljon aikaan.

Yhtenä sote-uudistuksen tavoitteena on hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen tulo- ja varallisuustasosta riippumatta. Tulee muistaa, että yhdistykset järjestävät jo nykyisellään paljon ilmaista tai edullista matalan kynnyksen toimintaa, johon osallistuminen edistää hyvinvointia ja terveyttä. Tällaisen toiminnan turvaaminen ja tukeminen myös jatkossa on tärkeää.

Osa yhdistyksistä järjestää toimintaa pohjautuen kuntakumppanuuksiin ja räätälöityihin sopimuksiin. Monesti nämä yhdistysten tuottamat toiminnot ovat sellaisia, jotka eivät kuulu varsinaisen kilpailutettavan toiminnan piiriin, mutta joilla on tärkeä merkitys hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden lisäämisessä sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tällaisia toimintoja ovat esimerkiksi MLL:n paikallisyhdistysten järjestämät perhekahvilat ja Ice Hearts -toiminta, jotka osaltaan lisäävät perheiden ja lasten hyvinvointia. Maakuntien palvelujen kilpailutuksessa on uhkana, että vain suuret palveluntuottajat menestyvät niissä. Sen myötä kuntien kanssa solmittavat kumppanuussopimukset ovat yhdistyksille aiempaa tärkeämpiä jatkossa.

38. 36. Pidätkö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Ei vastauksia.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

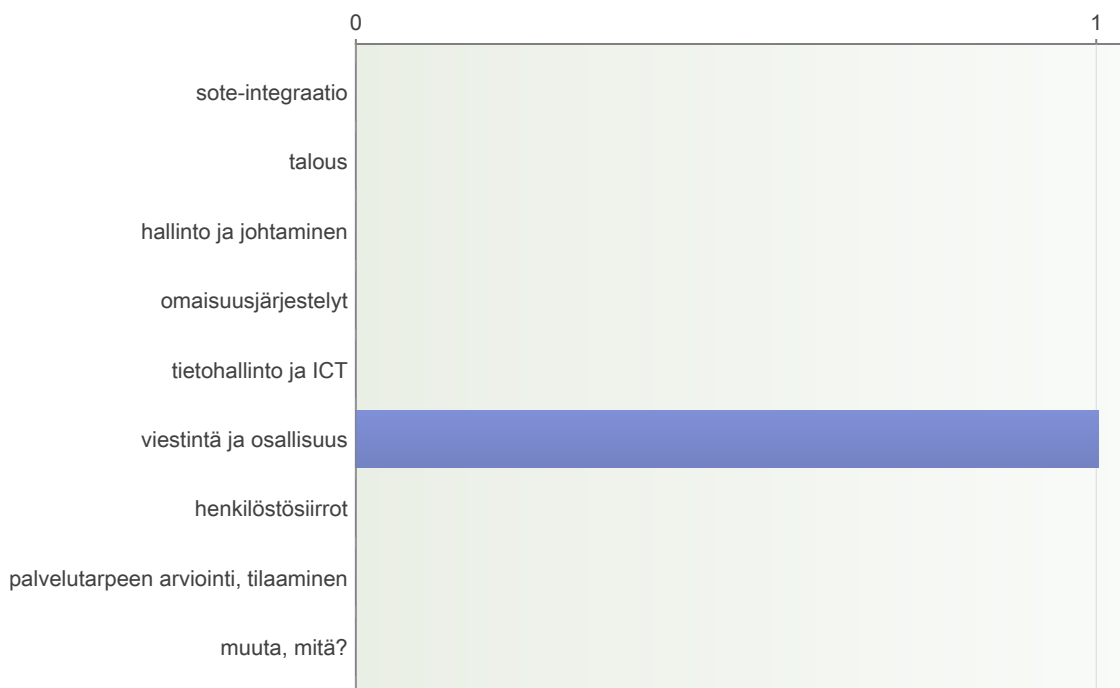
- Uudistus vaikuttaa siten, että kun nykyään tehdään yhteistyötä alueen kuntien ja kaupunkien kanssa, niin tulevaisuudessa maakunta on yksi tärkeä yhteistyöorganisaatio. Mikäli Uudenmaan maakuntaan ei tule alueellista toimintamallia Keski-Uudellemaalle, yhteistyö vaikeutuu, koska emme toimi koko Uudenmaan alueella, vaan pääasiassa Keski-Uudellaalla. Tällöin ylipäätään pienet toimijat jäävät jalkoihin, kun yhteistyöhön ja kumppanuuksiin halutaan todennäköisesti valtakunnallisia järjestöjä ja muita toimijoita.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.